

GŁOS CHŁOPIŃSKI

ROK IV

ŁÓDŹ, PIĄTEK, DNIA 6 SIERPNI 1948 ROKU

Nr. 214 (1139)

Obrady polsko-czechosłowackie

Druga sesja Polsko-Czechosłowackiej Rady Współpracy Gospodarczej rozpoczęła się wczoraj w Warszawie

WARSZAWA PAP. — W dniu wczorajszym w godzinach rannych na Dworzec Główny, udekorowany flagami polskimi i czechosłowackimi, przybyła czechosłowacka komisja współpracy gospodarczej z ministrem handlu zagranicznego Czechosłowacji dr. A. Gregorem na czele.

W skład komisji wchodzi m. in.: zastępca ministra handlu zagranicznego Czechosłowacji — Loeb, dyr. Bystricky z ministerstwa spraw zagranicznych Czechosłowacji, inż. Frejka — dyr. kancelarii ekonomicznej Prezydenta Czechosłowacji, dyr. Fuksa — przewodniczący czechosłowackiej sekcji komisji komunikacyjnej, dyr. Chmiela — generalny dyr. Narodowego Banku Czechosłowacji, dyr. Piskacz — przewodniczący czechosłowackiej komisji przemysłowej, dr. Plewa — przewodniczący komisji obrotu towarowego, inż. Lambert — przew. komisji rolniczej, prof. Maivald — prezes czechosłowackiego centr. urzędu planowania i przewodniczący komisji planowania, Pitchard — przewodn. komisji naukowo-technicznej, dyr. Hendel — przewodniczący komisji inwestycyjnej, dr. Brieger — szef prezydium ministerstwa aprobacji, dyr. Takacz — przedstawiciel słowackiego przemysłu oraz p. Landa — sekretarz generalny rady gospodarczej polsko-czechosłowackiej.

Przybyłych witali na dworcu: minister przemysłu i handlu Hilary Minc, minister skarbu — Konstanty Dąbrowski, prezes Centralnego Urzędu Planowania — minister Dittych, wice-minister Droźniak, wicemin. Balicki, dyr. Naczelny Narodowego Banku Polskiego — Trampczyński, dyr. Horowitz oraz przedstawiciele ambasady czechosłowackiej dr. Sediwy i radca ambasady dr. Kania.

W dniu wczorajszym nastąpiło uroczyste otwarcie drugiej sesji obrad polsko-czechosłowackiej rady współpracy gospodarczej. Obrady trwać będą kilka dni.

WARSZAWA PAP. — Dnia 4 bm. w zastępstwie nieobecnego premiera J. Cyrankiewicza minister Skarbu K. Dąbrowski w towarzystwie wiceministra E. Droźniaka, przyjął w Prezydium Rady Ministrów bawiącego w Warsza-

wie na drugiej sesji Polsko-czechosłowackiej Rady Współpracy Gospodarczej ministra handlu zagranicznego Czechosłowacji dr. Antoniego Gregora, któremu towarzyszyli — szef jego gabinetu dr. Margolius i radca handlowy Kruzs oraz z ramienia ministerstwa Przemysłu i Handlu dyr. Pruszyński.

WARSZAWA PAP. — W dniu 4 sierpnia br. w sali konferencyjnej Ministerstwa Żeglugi w Warszawie, ozdobionej flagami czechosłowackimi i polskimi oraz portretami Prezydenta Bieruta i Prezydenta Gottwalda, rozpoczęła się druga sesja Rady Współpracy Gospodarczej Polsko-Czechosłowackiej. W obradach wzięli udział m. in.: ze strony polskiej minister Przemysłu i Handlu Hilary Minc, prezes Centralnego Urzędu Planowania Dietrich, wicepre-

zes Centralnego Urzędu Planowania Jędrzychowski, wice-minister Przemysłu i Handlu Eugeniusz Szyr, ze strony czechosłowackiej: minister handlu zagranicznego dr. A. Gregor, minister pełnomocny Loeb, prezes Centralnego Urzędu Planowania Maivald, prezes Banku Narodowego dr. Chmela i dyrektor Frejka.

Na sali wśród zaproszonych gości obecni są: wice-minister Jaroszewicz, wice-minister Droźniak i wice-minister Kościński, jak również przedstawiciele prasy polskiej i czechosłowackiej. Pierwszy zabrał głos minister Przemysłu i Handlu Hilary Minc.

Czechosłowacki minister handlu zagranicznego dr. A. Gregor, po objęciu przewodnictwa sesji, wygłosił przemówienie. (Streszczenie przemówienia podajemy osobno).

Z kolei minister Gregor odczytał program obrad sesji Rady Współpracy Gospodarczej Polsko-Czechosłowackiej, obejmujący następujące punkty: sprawozdanie Komisji Przemysłowej (złoży wice-minister Szyr), sprawozdanie Komisji Obrotu Towarowego (złoży inżynier Plewa), sprawozdanie Komisji Inwestycyjnej (złoży dyrektor Hendl), sprawozdanie Komisji Komunikacyjnej (złoży wice-minister Jastrzębowski), sprawozdanie z Komisji Finansowej (złoży dyr. Narod. Banku Czechosłowackiego Chmela), sprawozdanie Komisji Rolniczej (złoży inżynier Landsberg), sprawozdanie Komisji Planowania (złoży prezes Centralnego Urzędu Planowania Czechosłowacji profesor Maivald).

Następnie odbędzie się dyskusja nad wnioskami poszczególnych komisji. Odczytany przez ministra Gregora porządek obrad został przyjęty. Następne posiedzenie rozpocznie się dnia 5 bm.

Żelazna kurtyna w U. S. A.

Amerykański departament stanu odmawia paszportów delegacji młodzieży amerykańskiej, udającej się do Warszawy na Międzynarodową Konferencję Młodzieży Pracującej

WARSZAWA PAP. — Światowa Federacja Młodzieży Demokratycznej otrzymała od Amerykańskiego Związku Młodzieży (American Youth for a Free World) list, w którym Związek Młodzieży Amerykańskiej zawiadamia, że Departament Stanu (min. spraw zagranicznych) odmówił delegacji Młodzieży Amerykańskiej

pozwolenia na wyjazd do Warszawy na Międzynarodową Konferencję Młodzieży Pracującej.

American Youth for a Free World oświadcza m. in.: „wydział paszportowy Departamentu Stanu Stanów Zjednoczonych A. P. odmówił udzielenia paszportów delegacji Młodzieży

Amerykańskiej, pragnącej udać się do Warszawy na Międzynarodową Konferencję Młodzieży Demokratycznej zrzeszającej 40 milionów młodzieży z 62-ch krajów świata.

Przedstawicielom Młodzieży Amerykańskiej, którzy informowali się w Departamencie Stanu w Waszyngtonie o powody odmówienia paszportów, rzecznik departamentu stanu oświadczył: „Departament Stanu uważa, że żądania Międzynarodowej Młodzieży Pracującej są sprzeczne z interesami Stanów Zjednoczonych i to jest powodem wstrzymania paszportów dla delegatów”.

Ta decyzja Departamentu Stanu jest jaskrawym wyrazem wysiłków departamentu zmierzających do uniemożliwienia Młodzieży Amerykańskiej wzięcia udziału we współpracy młodzieży całego świata, w rozwijaniu przyjaźni międzynarodowej, pokoju i dobrobytu ekonomicznego na całym świecie — stwierdza list Młodzieży Amerykańskiej.

Fakt odmowy wiz wskazuje kto faktycznie zbudował u siebie żelazną kurtynę.

Nowy rekord polskiego przemysłu węglowego

2.440.000 ton węgla osiągnął wywóz węgla zagranicę

KATOWICE PAP. W ubiegłym miesiącu wysłano do naszych odbiorców zagranicznych ogółem 2.288.633 tony węgla kamiennego oraz 155.920 tony koksu.

Dotychczasowy najwyższy eksport miesięczny wyniósł 2.200.000 ton. Cyfra ta osiągnięta została w kwietniu roku bieżącego. Ogólny załadunek węgla w lipcu br. zarówno na potrze-

by wewnętrzne opalowe, jak i na cele eksportu wyniósł 4.900.000 ton co równoznaczne jest z przekroczeniem miesięcznego planu załadowania o 105.000 ton.

Z łącznej ilości eksportowanego surowca — 2.444.554 tony — drogą morską przewieziono 1.114.000 ton. Na omawiany okres przypada również wspaniałe osiągnięcie odbudowanego obecnie portu w Szczecinie, który w ostatnim miesiącu przejął dotychczasową ilość węgla — 244.000 ton.

Projekt konwencji dunajskiej

złożony przez delegację radziecką

BELGRAD PAP. — Jak już podawano, przewodniczący delegacji radzieckiej wice-minister Wyszyński złożył na konferencji dunajskiej projekt konwencji w sprawie żeglugi na tej rzece.

Projekt ten przewiduje m. in. następujące punkty:

1) Komisja Dunajska będzie miała swoją siedzibę w Galaczu. W skład komisji wejdą wyłącznie przedstawiciele państw naddunajskich z tym, że Austria będzie mogła się dołączyć do komisji dopiero po podpisaniu traktatu pokojowego.

2) Poszczególne kraje naddunajskie mają obowiązek utrzymania swych odcinków rzeki w stanie spławności, gdyby zaś którykolwiek z krajów nie był w stanie wykonać niezbędnych prac zadania te przejmie komisja dunajska.

3) Budżet komisji pokrywają państwa naddunajskie w równych składkach rocznych.

4) Okreśły wojenne państw dunajskich mogą przepływać granice danego kraju tylko po uprzednim porozumieniu z zainteresowanym państwem, natomiast określić wojennym państw nie leżących nad Dunajem zabrania się żegluga na tej rzece.

5) Statki handlowe państw obcych muszą przestrzegać przepisów o żegludze, wydanych przez zainteresowane w danym wypadku państwo naddunajskie.

6) Na poszczególnych odcinkach Dunaju będą utworzone zarządy rzeczne, w których skład wejdą przedstawiciele tych państw, przez których terytorium przepływa Dunaj na danym odcinku.

Wielki pożar w śródmieściu Łodzi

Magazyny Państwowych Zakładów Przemysłu Wełnianego Nr 2 przy ul. Zwirki 19 stanęły w ogniu

Dzięki bohaterkiej akcji Łódzkiej Straży Pożarnej uratowano dolne piętra magazynów. Spłonęło jedynie czwarte piętro i poddasza

W dniu wczorajszym około godziny 8 wieczorem w Państwowych Zakładach Przemysłu Wełnianego Nr 2 (dawniej Elser) przy ulicy Zwirki 19 w Łodzi — wybuchł groźny pożar. Ogień powstał z niewyjaśnionych do dziś przyczyn — w składnicy szmat, mieszczącej się w potężnym 4-ro piętrowym bloku, stojącym prawie pośrodku zabudowań fabrycznych.

Kłęby dymu zauważyli jedni z pierwszych pracownicy drukarni „Głosu” mieszczącej się w sąsiedniej posesji przy ul. Zwirki 17. Zawiadomiono natychmiast Straż Pożarną, która przybyła na miejsce pożaru w błyskawicznym tempie.

Do pożaru przybył niezwłocznie Komendant Straży Pożarnej pułk Kalinowski, wiceprezy-

dent m. Łodzi tow. E. Bugajski, szef Woj. Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego mjr. Mróz oraz komendant M. O. m. Łodzi mjr. Szewczyk

Walka z szalejącym żywiołem trwała ponad trzy godziny. Chodziło o zlokalizowanie ognia a jednocześnie o zabezpieczenie sąsiednich bloków fabrycznych, oraz drukarni „Głosu”.

Wśród kłębow grzącego dymu — strażacy walczyli bez przerwy. Wszystkie motopompy znajdujące się na terenie Łodzi były w akcji. Milicja otoczyła ulice kordonem, nie dopuszczając w pobliże ognia tłumów ciekawych widzian.

Dzięki sprężystej akcji rażącej prowadzonej osobiście przez pułk. Kalinowskiego — spłonęło jedynie najwyższe piętro magazynu-

we. Dolne piętra jak również parter — zapełnione gotowym towaram — zostały uratowane.

Władze bezpieczeństwa prowadzą na miejscu pożaru energiczne śledztwo, celem wykrycia przyczyny lub ewentualnych sprawców pożaru, który tylko dzięki sprężystej akcji na szczyt straży pożarnej — nie przetrwał katastrofalnych rozmiarów.

Redakcja „Głosu” — składa tą drogą naszym dzielnym strażakom, ich komendantem na czele — serdecznie podziękowania za mezną obronę gmachów naszej drukarni — gdzie pod osłoną „wodnej ściany” — trwała normalna praca — o krok od szalejącego ognia

Truman przeciw strajkującym

Wojsko i czołgi na ulicach Dayton

CHICAGO PAP. — Gubernator stanu Ohio — Herbert użył gwardii narodowej, wyposażonej w czołgi, bagnet i gazy łzawiące dla złapania strajku kilkuset robotników zakładów Univis Lens w mieście Dayton. Strajk trwa już od 3-ch miesięcy.

Załoga fabryki, należąca do potężnego związku pracowników przemysłu elektrycznego CIO, odrzuciła uprzednio wezwanie sądu stanowego przzerwania strajku, domagając się w dalszym ciągu podwyżki płac i poprawy warunków pracy.

W ostatnich dniach policja ochraniała łam-strajków, używając do walki z robotnikami pi-

kietującymi fabrykę, gazów łzawiących i pałec. Walki osiągnęły niestychane natężenie, kiedy sprowadzono na pomoc policji oddziały wojskowe.

Przemysłowcy brytyjscy w strachu

NOWY JORK PAP. — Frederick Richmond, przewodniczący United States Foreign Corporation, która jest eksporterem produktów niemieckiego przemysłu włókienniczego na rynkach zagranicznych, złożył charakterystyczne oświadczenie na temat rozwoju przemysłu niemieckiego. Richmond powiedział, że obecnie istnieją na rynkach światowych „doskonałe perspektywy dla niemieckich produktów sztucznego jedwabiu, szczególnie na terenie Ameryki Łacińskiej i w Indiach”.

Richmond dodał równocześnie, że z rozwojem produkcji niemieckiej w tej dziedzinie, brytyjscy i amerykańscy eksporterzy natrafiają na trudności w lokowaniu swoich towarów. Jak się bowiem okazuje, niemieckie wyroby włókiennicze będą sprzedawane za cenę o 20 proc. niższą od towarów, produkowanych przez inne kraje.

Poszukiwania zaginionego samolotu

PARYŻ PAP. — Poszukiwania za olbrzymim francuskim samolotem transatlantycznym, który zaginął w niedzielę nad Atlantykiem na zachód od wybrzeży afrykańskich, trwają nadal. W akcji bierze udział 7 amerykańskich latających fortów. Nadzieje na uratowanie pasażerów i załogi są jednakże bardzo niskie, w związku z czym dyrekcja francuskich linii lotniczych do których należał zaginiony samolot, opublikowała listę wszystkich osób, które znajdowały się na pokładzie.

Osoby te uważa się za nieżyjące.

Foster piętnuje burzycieli pokoju

Otwarcie XIV kongresu Amerykańskiej Partii Komunistycznej w Nowym Jorku

Nowy Jork PAP. — 2 sierpnia r. rozpoczął się w Nowym Jorku wielki wiec, na który przybyło 18 tysięcy osób. XIV kongres Amerykańskiej Partii Komunistycznej. Na kongres przybyli delegaci 48 stanów oraz zaproszeni goście.

Na wiecu wystąpili przywódcy komunistyczni, Foster, Dennis, Williamson i inni, którzy w swych przemówieniach wzywali do przeciwstawienia się próbom „czarnych reakcyjnych” postawienia Amerykańskiej Partii Komunistycznej poza prawem.

Foster, którego przemówienie było nadawane przez radio, podkreślił, że cały wiec cierpi z powodu narzuconych straszków między Stanami Zjednoczonymi i Związkiem Radzieckim, za które odpowiedzialność bierze reakcyjne w sferach „czarnych” składające na Związek Radziecki. Foster wykreślił w swym przemówieniu, że Związek Radziecki pragnie pokoju. Wskazał na zdecydowanie przeciwko prawdziwym winowajcom tego narzucenia — przeciwko maszynom „czarnych” w Stanach Zjednoczonych, którzy dążą do panowania nad światem.

Losy świata — podkreślił Foster — zależą od tego, w jakim stosunku naród amerykański zdawać sobie będzie sprawę z tego faktu, mianowicie: dążące znaczenie w polityce międzynarodowej.

Truman, Dewey, Dulles, Marshall i Vandenberg — zaznaczył Foster — w dalszym ciągu swego przemówienia — nie chcą rozmawiać z Związkiem Radzieckim na zasadach demokratycznych. Odrzucili oni w swych oświadczeniach propozycje pokoju ze Związkiem Radzieckim, wynikające z korespondencji między Robertem Smithem i Molotowem oraz Stalinem i Wallace'em.

Foster podkreślił, że składanie całej odpowiedzialności za próbną „czarną” politykę nowego konfliktu na Wallace'a, komunistów działających w obronie nieświadomych interesów narodu amerykańskiego, Dullesa, wojenną namiętność przez obrzydliwą „republikę” i „demokrację” — stwierdził Foster — oznacza do podważenia „czarnego” w Stanach Zjednoczonych. Wallace'a nadebrała tak, iż dla rowi potrzebny jest faszyzm dla realizowania polityki agresji, programu opanowania świata.

Jednakże straszenie bomba atomowa przez doktrynę Trumana nie daje wyników. Narodziły się rozgromiły Hitlera, nie dają się znieść pod jarzmo Wallace'a — oświadczył Foster. Dlatego też wielki kapitał szuka oparcia w dyplomacji, posługując się bombą atomową, w doktrynie Trumana i planie Marshalla. Za ten dziesięć miliardów dolarów Wallace'a dają do tego, by narodzić Europa kontrolę gospodarczą Stanów Zjednoczonych, uzbroić kontynent europejski, włączyć Niemcy i zjednoczyć państwa kapitalistyczne w sołtusz wojennym, wymierzonym przeciwko ZSRR.

Przechodząc do sprawy międzynarodowej wyborów na stanowisko prezydenta Stanów Zjednoczonych, Foster podkreślił, że każdy Amerykanin, oddający głos na Trumana lub Deweya głosuje w istocie przeciwko faszyzmowi i polityce prowokacji międzynarodowych.

Obecna sytuacja — zaznaczył Foster — wymaga mobilizacji wszystkich czynników, pragnących pokoju w Stanach Zjednoczonych i dlatego partia komunistyczna USA popierać będzie ruch Wallace'a.

Partia postępuje — stwierdził Foster — nie jest partią socjalistyczną, gdyż ruch Wallace'a wierzy w ocalenie systemu kapitalistycznego pod postacią postępowego kapitalizmu w co nie wierzą marksiści.

W zakończeniu swego przemówienia Foster

oświadczył, że naród amerykański nie podporządkuje się polityce dwupartyjnej, zmierzającej do zduszenia wszelkich ruchów postępowych w Stanach Zjednoczonych.

Na temat aresztowań i oskarżeń, wysuniętych przeciwko przywódcom komunistycznym Foster oświadczył, że jest to wymierzony z premedytacją atak na propagandę pokojową. Foster wyraził nadzieję, że naród amerykański odeprze wszelkie próby likwidacji praw konstytucyjnych w Ameryce i wyjęcia z pod prawa komunistów.

Na wiecu odczytane zostały telegramy po dwa dni.

Obrady rządu francuskiego

PARYZ PAP. — Na środowym posiedzeniu rządu ministrów pod przewodnictwem przewodniczącego Vincenta Auriola, minister spraw zagranicznych Robert Schuman złożył sprawozdanie o rozmowach w Moskwie.

witalne, nadesłane przez partie komunistyczne Czechosłowacji, Indii, Kanady, Holandii, Australii oraz innych państw. Zebrani z oburzeniem przyjęli wiadomość, że Departament Stanu odmówił wiz wjazdowych do Stanów Zjednoczonych delegatom Francji i Wielkiej Brytanii, którzy zamierzali przybyć na kongres. Minutę ciszy uczczono poległych w wojnie hiszpańskiej i w wojnie światowej członków partii.

Po zakończeniu wiecu uczestnicy przeszli do obrad programowych, które mają potrwać

Zaoraniczna misja lekarska

przybyła do Polski

POZNAN PAP. W związku z rozpoczętymi się w dniu 4 bm. wykładami organizowanymi przez uнитарny komitet pomocy i światową organizację zdrowia przy współudziale Ministerstwa Zdrowia R. P. przybyli w dniu 3-ego bm. do Poznania samolotem z Katowic członkowie zagranicznej misji lekarskiej: prof. dr L. M. Davidoff-rentgenolog, dr W. Chamberlain, prof. dr Charvat, prof. dr Tomson, prof. dr Wroblewski, prof. dr B. Ferris, prof. dr Elmaz i prof. dr Sa

klad w towarzyszenie sekretarek i tłumaczek. Gości powitali na lotnisku w Ławicy przed stawiciele władz i organizacji oraz poznańskie go świata lekarskiego z prof. dr Dega i delegatem Ministerstwa Zdrowia dr Tubiaszem na czele.

Przed kilkoma dniami przybyli już do Poznania dyrektor misji prof. dr Erwin wraz z sekretarką misji p. dr. Doga oraz prof. dr H. Good

Oświadczenie króla Abdullaha

LONDYN PAP. — Jak podaje z Ammanu agencja Reutersa, król Transjordanii Abdullah oświadczył na konferencji prasowej, że wyraża zgodę na przedyskutowanie wszelkich propozycji w sprawie Palestyny, przedłożonych przez rozjemcę ONZ Bernadotte'a, Abdullaha, że wierzy w pomyślne zakończenie mi-

sj rozjemcy. Podkreślając zdecydowanie Arabów kontynuowania walki, Abdullah zaznaczył jednak że kraje arabskie „nie wykluczają możliwości kompromisu, któryby zapewnił sprawiedliwe rozstrzygnięcie sporu i zapobiegł zbędnemu rozlewowi krwi”.

Albańsko-bułgarski układ handlowy

BELGRAD PAP. — Z Tirany donoszą, że podpisany został między Albanią a Bułgarią układ handlowy.

cząc będzie Bułgarii smarów, bawełny imineraliów, Bułgaria zaś eksportować ma do Albanii tekstylia, materiały budowlane i jarzyny.

Młodzież z całego świata w Warszawie

Liczny zjazd delegacji na Międzynarodową Konferencję Młodzieży Pracującej

WARSZAWA PAP. — Dnia 3 sierpnia br. przybyła z Paryża do Warszawy p. Frances Damon (Stany Zjednoczone A. P.) — skarbnik Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej, która weźmie udział w pracach komitetu przygotowawczego międzynarodowej konferencji młodzieży pracującej.

Węgry), Vilian Valsesia (Włochy), Soskic (Jugosławia), Jack Bernstein (Wielka Brytania), Eva Pasek (Kanada), Jelimi Hrebu (Albania), Nicolas Sergiu (Grecja), Julio Aristebaz (Hiszpania republi.)

przewodniczący Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej Guy de Boisson, nastąpi w niedzielę dnia 8 sierpnia o godzinie 10-ej w sali „Roma” w Warszawie.

Otwarcie obrad będzie transmitowane przez Polskie Radio.

2 i pół miliona bezrobotnych we Włoszech

LONDYN PAP. Rzymski korespondent dziennika „Manchester Guardian” donosi, że w chwili obecnej na terenie całych Włoch jest dwa i pół miliona bezrobotnych.

Michał Szolochow

Nauka nienawiści

Trzeba było, bym wrócił do szeregów walczących za ojczyznę, i wróciłem mściwie się do ostatka!

Z tego obozu, który był jak gdyby punktem rozdzielczym, przeprowadziłem mnie do innego obozu, w odległości jakichś stu kilometrów od tamtego. Urządzone w nim było wszystko, tak samo jak w tamtym: wysokie słupy, połączone drutem kolczastym, żadnego dachu nad głową, nic. Pożywienie takie same, tylko niekiedy zamiast surowego prosa dawano nam po kubku gotowanego zgniełego ziarna lub też wrzucano do obozu trupy zdechłych koni, pozostawiając samym jeńcom prawo podziału padliny. Jedliśmy aby nie umrzeć z głodu, i umieraliśmy setkami... W dodatku, w październiku zrobiło się zimno, bezustannie lały deszcze, zaczęły się poranne przymrozki. Od zimna cierpieliśmy okropnie. Ze zmarłego czerwonoarmisty udało mi się ściągnąć bluzy i płaszcz. Ale i to nie chroniło od chłodu, a do głodu tośmy już przywykli...

Pilnowali nas żołnierze wypasieni na grabież. Charakter mieli wszyscy urośnięty na jedno kopyto. Nasza warta składała się z notorycznych lotrów. Zabawiali się na przykład tak: rano do drutu podchodzi jakiś frajter i powiada za pośrednictwem tłumacza:

„Zaraz będziemy rozdawali żywność. Rozdawac zaczniemy z lewej strony. Frajter odchodzi. Z lewej strony ogrodzenia cisną się wszyscy, którzy są w stanie utrzymać się na nogach. Czekamy godzinę, dwie trzy. Setki drżących żywych szkieletów stoi na przejmującym wietrze. Stoja i czekają,

I nagle po przeciwnej stronie szybko pojawiają się Niemcy. Przez druty rzucają kawałki porzucanej koniny. Cały tłum pcnany głodem, rzuca się w tę stronę; wokół wywalanej w błocie koniny toczy się bójka...

Niemcy pękają ze śmiechu, a potem ostro dźwiżyce długa seria z karabinu maszynowego. Krzyki i jęki. Jeńcy uciekają na lewą stronę ogrodzenia, na ziemi zostają zabici i ranni... Wysoki oberleutnant — dowódca obozu — podchodzi z tłumaczem do drutów. Oberleutnant, z trudnością hamując śmiech, powiada:

„Przy podziale żywności miały miejsce oburzające nieporządki. Jeżeli się to powtórzy, każę was wszystkich, świnie rosyjskie, bez pardonu rozstrzelać! Sprzątnąć zabitych i rannych!” Żołnierze niemieccy tłumnie zgromadzeni za plecami dowódcy obozu, po prostu umierają ze śmiechu. „Doweip” komendanta przypadł im do gustu.

W milczeniu wywlekamy z obozu zabitych, grzebiemy ich niedaleko, w jarze... Bito nas i w tym obozie pięściami, kijami, kolbami. Bito po prostu z nudów albo dla zabawy. Moje rany zagoiły się, ale później prawdopodobnie wskutek ciągłej wilgoci i bicia, znow się otworzyły i okropnie mi dokuczaly. A jednak wciąż jeszcze żyłem i nie traciłem nadziei na ocalenie... Zbito mnie się w ciasną kupę i leżymy. Przez całą noc bez przerwy kotłują się ludzie: marzną ci, którzy leżą na spodzie, w błocie, marzną i ci, którzy leżą na wierzchu. Było to nie spanie, lecz ciężka meka.

W ten sposób, jak gdyby w okropnym

śnie, mijaly dni. Z dnia na dzień coraz bardziej opadałem ze sił. Teraz nawet dziecko mogłoby mnie powalić na ziemię. Niekiedy z przerażeniem patrzyłem na moje wychudłe ręce obciążnięte jedynie skórą, i myślałem: „Jak ja się stąd wydostanę?” Wtedy właśnie przeklinałem siebie za to, że nie spróbowałem uciec już w ciągu pierwszych dni. Cóż, gdyby mnie wówczas zabił, nie męczyłbym się teraz tak strasznie.

Nadeszła zima. Rozgrzebywaaliśmy śnieg, spaliśmy na zmarzłej ziemi.

W obozie było nas coraz mniej. W końcu zakomunikowano nam, że za kilka dni poślą nas na roboty. Wszczęliśmy żyły. W każdym obudziła się nadzieja, jakkolwiek słaba, ale przecież nadzieja, że być może, uda się uciec.

Tej nocy było cicho, lecz mroźno. Przed świtem usłyszeliśmy huk dział. Wszystko się wokół zakotłowało. A gdy huk się powtórzył, nagle ktoś głośno rzekł:

— „Towarzysze, nasi nacierają!”

I wtedy stało się coś nienojowego: cały oboz powstał, jak na komendę. Wstali nawet ci, którzy nie podnosili się od kilku dni. Naokoło syczałoby było gorące szepoty i stłumione łkania... Ktoś płakał po kobiecemu zanosząc się... Ja również... ja również... — urwany głosem szybko wyrzuciłem leżącemu Gerasimowi i zamilkł na chwilę, ale potem opamiętał się i mówił już bardzo spokojnie:

— Mnie również lzy ciekły po twarzy i marły na wietrze... Ktoś słabym głosem zaśpiewał „Międzynarodówkę”, podchwycyliśmy cieniutki, ochryplszy głosami. Wartownicy zaczęli do nas strzelać z karabinów maszynowych i automatów, rozległa się komenda: „Leżeć!” Leżałem wcisnąwszy się w śnieg i płakałem jak dziecko. Były to tylko lzy nie tylko radości, lecz

równie dumy z naszego narodu. Niemcy mogli nas, bezbronnych i bezsilnych z głodu pozabijać, mogli męczyć, ale złamać naszego ducha nie mogli i nigdy nie złamią. Trzeba powiedzieć wprost: me na takich natrafili.

Tej nocy nie udało mi się do końca wysłuchać opowiadania lejtnanta Gerasimowa. Wezwano go w pilnej sprawie do sztabu formacji. Ale po kilku dniach spotkaliśmy się ponownie. W ziemiance unosił się zapach pleśni i żywicy sosnowej. Lejtnant siedział na ławce, pochylony, ze splecionymi palcami ogromnych dłoni na kolanach. Patrząc na niego mimo woli pomyślałem, że to tam w obozie jeńców, przywykły oto siedzieć ze splecionymi palcami milcząc całymi godzinami i ciężko bezowocnie rozmyślając...

— Pytacie, jak mi się udało uciec? Zaraz wam powiem. Wkrótce potem, jak w nocy usłyszeliśmy huk armat, wysłali nas na roboty fortyfikacyjne. Po mroźnym nastąpiła odwilż. Padały deszcze. Pogнали nas na północ od obozu. Znow powtórzyło się to samo, co za pierwszym razem: wyczerpani ludzie padali, Niemcy strzelali do nich i zostawiali na drodze...

Zresztą jednego niemieckiego podoficera zastrzelił za to, że idąc podniósł z ziemi zmarłego kartofel. Słizny polem kartoflanym. Starszy sierżant nazwiskiem Gonczar, Ukrainiec, podniósł ten przeklęty kartofel i chciał go schować. Podoficer zauważył to. Nie mówiąc ani słowa, podszedł do Gonczara z tyłu i strzelił mu w głowę. Kolumnę zatrzymano, ustawiono w szeregi. „Wszystko to jest własnością państwa niemieckiego”, powiedział podoficer, — zakreślając ręką szeroki krąg. — Kto z was weźmie cokolwiek samowolnie, zostanie rozstrzelany! (c. d. n.)

MAJĄCEJ WIELKIĄ CENĘ
w miesiącu

Miał bank w chałupie

Kochany Felku!

Poznałeś u nas, na wsi, Przyrzyckiego Stefana, a zresztą o nim nieraz Ci już donosiłem, ale to nic nie szkodzi, napiszę jeszcze raz, bo mu się ostatnio leca zdarzyła.

Ten ów Stefan jak już wiesz, to bogacz i jak to się mówi — wielomorgowiec, co na ziemi leży i na pieniądzech. A chytry, że aż strach, tylko by ciągle interesy robił. Niekoniecznie — czyste. Bo, ważny na ten przykład, pokumał się on z jednym takim z Samopomocy Chłopskiej i w zeszyły, dajmy na to rok, mało kto w Dzierżkowe nawozy sztuczne dostał, a Przyrzycki miał ich tyle, że po drogiej cenie innym potem sprzedawał.

Albo — wyznaczono kredyty na pomoc dla małych i co uboższych średniaków, a kto z tych kredytów skorzystał? Przyrzycki Stefan przede wszystkim. A to, na dom dostał, choć mu się wcale nie zniszczył, a to na odbudowę stodoły, choć — Bogiem a prawdą — nic jej nie brakuje, a to na inwentarz, choć go żaden pomór nie dotknął, a nawet gdyby — to i tak Stefan ma tyle forsy w kieszce, że miałby za co kupić drugi. I to za gotówkę.

I wiesz Felku, co najgorsze u Przyrzyckiego? A to, że spekuluje, że tak powiem, dla sportu. Nic nowego ani pożytecznego w gospodarce swojej nie zaprowadził, tylko grosz dusi i pilnuje, żeby pieniądza w pieniądzu mu parstał, bez pracy i wysiłku.

Także samo od funduszu oszczędności się wykładał przy pomocy kumotów gminnych i chodził jak ten paw nadęty, że niby bank ma u siebie w chałupie. No, i właśnie ostatnio z tym bankiem to mu się nieszczęście trafiło. Nawet nie złodziej go okradli, tylko — ej, trzymajcie mnie, bo pęknie — myśli, myśli polne. Zboża sprzątnęto, więc się za innym zarciem zaczęły oglądać i znalazły w ten sposób pieniądze Przyrzyckiego gdzieś w sienniku czy w pończochach. No, i całą forsy pościły. Cała gmina teraz ryczy ze śmiechu — Dobrze mu tak — powiadają wiejskiemu pa-skarzowi.

Twój Maciej

Ulgi i kredyty na zakup ziarna siewnego

dla mało- i średniorolnych gospodarstw

Jeszcze jedna forma pomocy państwa dla biedoty wiejskiej

Jako główny producent zbóż kwalifikowanych, majątki państwowe rozpoczynają omloty w celu dostarczenia na czas doborowego ziarna na siewy, jestemne dla gospodarstw chłopskich.

Po należytych doczyściwieniu i zabezpieczeniu dadzą na akcje siewów jesiennych dla drobnego rolnictwa ponad 30.000 ton doborowego ziarna siewnego, a mianowicie: żyta oryginalnego — 8.608 ton oraz żyta I odsiewu — 11.589 ton czyli razem 20.197 ton, zaś pszenicy oryginalnej — 5.557 ton, I odsiewu — 4.194 ton, razem 11.751 ton, pszenicy jednolitej, — 1.685 ton.

Organizacje dostaw zbóż kwalifikowanych i jednolitych do Spółdzielni Rolniczych PZHR Dystrybuje zbożem kwalifikowanym dokonuje Centrala Rolnicza Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”.

Nasiona zbóż powyższych pochodzą z pro-

dukcyj majątków państwowych przede wszystkim przeznaczone są dla drobnych i średnich gospodarstw rolnych.

Ostateczny termin załadowania dla żyta ustalono 25 sierpnia, a dla pszenicy 5 września br.

Zboże zakwalifikowane załadowane będzie w worki plombowane i etykietowane zewnątrz i wewnątrz. Na etykiecie będzie podana odmiana, stopień kwalifikacji i miejsce pochodzenia. Powyższe zboże będzie można nabywać za gotówkę, jak i na wymianę. Cena zbóż w stopniu oryginalnym będzie o 30 proc. wyższa od ceny placowej przez Polskie Zakłady Zbożowe producentowi za zboże konsumcyjne tego samego gatunku przez przedsiębiorstwa posiadające pozwolenia „B” lub „C”.

Cena zbóż I odsiewu będzie o 30 procent wyższa od ceny placowej przez Polskie Za-

klady Zbożowe producentowi za zboże konsumcyjne tego samego gatunku.

Przy wymianie 100 kg. zboża kwalifikowanego (oryginalnego) nabywca daje 130 kg. zboża konsumcyjnego — przy wymianie za 100 kg. zboża kwalifikowanego (I odsiew) 120 kg. zboża konsumcyjnego.

Ponieważ na wysokość plonów z hektara duży wpływ ma stosowanie właściwych odmian zbóż kwalifikowanych, Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych obniża cenę zbóż I-go odsiewu dla średnich i małych gospodarstw do 10 procent. Sprzedaż nasion siewnych po obniżonych cenach odbywać się będzie na podstawie zaświadczeń Zw. Samopomocy Chłopskiej.

W celu umożliwienia nabywania nasion zbóż kwalifikowanych w stopniu oryginalnym, gospodarstwom, zorganizowanym w blokach nasiennych i nie objętych organizacją bloków, uruchomione zostaje przez Państwowy Bank Rolny kredyt w wysokości 80 milionów zł.

Wdowie Kijus trzeba pomóc

Wies Odrowąż jest jak na stosunki w powiecie koneckim dość zamożna, świadcza o tym zresztą zabudowania, które ładniej się prezentują w porównaniu z innymi. Jednakże wyrobienie społeczne tej wsi pozostawia wiele do życzenia. Ostatnio przejeżdżając zatrzymałem się w wiosce i porozmawiałem z mieszkanką tejże gromady ob. Kijus, której mąż umarł jeszcze przed wojną pozostawiając ją z dwojgiem małych dzieci.

W czasie wojny męczyła się i jakoś przetrzymała, mimo, że miała w tym czasie kilka nieszczęść. — padł koń i krowa. Gospodarka jednak z braku męża czynny mocno podupadła tak, że w ubiegłym roku nie miała pieniędzy na zakup ziarna. Zwróciła się więc do sekretarza gminy i wójta, ale ci nic jej nie pomogli. W rezultacie spory szmat zie-

mi leżał ugiorem.

Zapytuje się więc tą drogą, czy nie można było jakoś pomóc ob. Kijus, chociażby w ramach ustawy o pomocy sąsiedzkiej? Sprawa ta nie byłaby może sama w sobie tak ważną, gdyby nie to, że nie jest to fakt odosobniony. W powiecie koneckim, gdzie się obrócić, pełno jest śladów wojny, spalonych wsi i zamordowanych ludzi. W niektórych gromadach jak Sałas, Skłoby, to prawie wszystkich mężczyzn Niemcy wymordowali i pomoc dla wdów jest bardzo istotnym zagadnieniem, a tymczasem ani widu, ani słyhu, by się ktoś do tego kwapił. Sądzę, że poruszony w liście wypadek stanie się bodźcem do zorganizowania stałej, sąsiedzkiej pomocy dla wdów, które same z trudem mogą sobie poradzić.

Czytelnik „Głosu Chłopskiego”

Zn'wa są na ukończeniu

Według sprawozdania Ministerstwa Rolnictwa żniwa w końcu lipca br. odbywały w szczególności pomyślnych warunkach atmosferycznych. Do dnia 31 lipca w województwach centralnych sprzątnięto 100 procent żyta, 50 do 95 procent pszenicy ozimej oraz 45 — 80 procent jęczmienia. Nieco niższy procent sprętu zbóż, ze względu na późniejszy okres dojrzewania, wykazują jedynie województwa północne i powiaty podgórskie. Województwa środkowe oraz południowe powiaty województw północnych rozpoczęły już zbiory owsa.

W woj. szecińskim Urząd Zatrudnienia dostarczył 1.800 robotników do prac żniwnych, a w powiecie Słupsk pracuje w tej akcji 520 marynarzy.

Wyjątkowo sprzyjająca pogoda, szeroko zastosowana pomoc sąsiedzka oraz pomoc różnych organizacji państwowych i społecznych umożliwiła szybkie i pomyślne przeprowadzenie żniw.

Podnosimy chów koni

Wojna pozostawiła nam w spadku zrujnowane gospodarstwa i przetrzebiony zwierzostan w gospodarstwach rolnych. Obok tego również wojna spowodowała dużą ilość chorób wśród naszych zwierząt domowych. Dla ratowania stanu pogłowia koniowego przed skarlawieniem przeprowadzane są częste przeglądy. W powiecie koneckim od stycznia do lipca bieżącego roku skastrowano lub zlikwidowano 485 koni. W liczbie tej znajdowało się 36 sztuk chorych na chorobę stadniczą w tym 32 klacze i 4 ogiery.

Rak ziemniaczany zagraża naszym polom

W ostatnich tygodniach wykryto w woj. centralnych szereg nowych wypadków raka ziemniaczanego. Rak ziemniaczany występuje u nas wskutek zmniejszenia ilości sadzonek ziemniaków rakoopornych oraz zmieszania tych gatunków z gatunkami wrażliwymi na raka. W chwili obecnej około 750 tys. ha upraw ziemniaczanych obsadzonych jest wyłącznie odmianami rakoopornymi. Ponad 1 milion ha jest w dalszym ciągu zagrożony.

W zakładach badania chorób ziemniaków oraz ich wrażliwości przeprowadza się doświadczalne badania na rakooporność. Badania te przyczyniają się w znacznym stopniu do selekcji i wytypowania odmian zabezpieczonych przed tą chorobą.

W myśl opracowywanego w Ministerstwie Rolnictwa projektu, walka z rakiem będzie się koncentrować na doborze i rejonizacji odmian rakoopornych, co będzie przeprowadzone przy współudziale Państwowych Zakładów Hodowli Roślin, Służby Ochrony Roślin Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego. Przez zapewnienie dostatecznej produkcji odmian rakoopornych w przeciągu krótkiego czasu będzie można zlokalizować i zwalczyć tę chorobę.

Przypomnienia drobiarskie na okres letni

W sezonie letnim należy zwrócić uwagę na szereg prac w gospodarstwie drobiowym, związanych z rozwojem młodzieży i porą roku.

Okres lata winien być wykorzystany przede wszystkim do wykonania takich prac jak: budowy, reperacje, oraz wszelkiego rodzaju przeróbki i przystosowania do pomieszczeń dla drobiu.

Zakończono są już w tym czasie legi ptastwa i przeprowadzany jest wychów piskląt oraz młodzieży. Pamiętać należy, że od dobrej pielęgnacji i żywienia zależy i wartość użytkowa chowanego materiału.

Wychów jest stosunkowo kosztowny, dlatego trzeba chować tyle sztuk — ile potrzeba do odnowienia obsady zimowej kurnika.

W czasie wychowu przeprowadza się stałe selekcje usuwając na rzeź sztuki słabo rosnące i słabo rozwijające się — chore, kaleki odbiegające od typu użytkowego chowanego stadka, oraz nadliczbowe samce.

Im wcześniej przeprowadzi się selekcję — uzyskuje lepsze ceny, tym taniej kosztować będzie wychów.

Po wykonaniu selekcji w wieku 8 tygodni należy piskleta przeszczepić przeciw pomorowi drobiu. W lecie należy przeprowadzić również selekcję sztuk dorosłych biorąc pod uwagę przede wszystkim zdrowotność, oraz wartość użytkową.

Pozostawiać na następny rok do chowu sztuki zdrowe o wysokiej wydajności.

Poza tym należy usuwać koguty, o ile nie będą użytkowane w drugim roku zaraz po zakończeniu legów. W okresie upałów trzeba chronić młodzież i sztuki dorosłe przed silnym nasłonecznieniem, oraz zwracać baczność uwagę na higienę i dezynfekcję pomieszczeń i sprzętów używanych do żywienia. Należy dokładnie oglądać ściany kurników, grzędy i gniazda — aby sprawdzić, czy nie gnieźdzą się w nich pasożyty, piaszycie lub pluskwy.

W razie stwierdzenia ich obecności pomieszczenia wygazować.

W lipcu rozpoczynają się pierzyć gorsze nioski, należy je wyselekcjonować, oraz pamiętać o konieczności dodawania w tym czasie pasz zasobnych w białko.

Pierzące się gęsi i kaczki winny być podskubywane racjonalnie dwu lub trzykrotnie, racjonalnie przez usuwanie piór „dojrzałych”, tych, która ptaki gubią. Podskubywanie musi być wykonane nie później jak na 3 tygodnie przed tuczem.

Celem potaniania żywienia należy wykorzystać w jak największym stopniu pasze zielone. Z pośród chwastów przede wszystkim należy zwrócić uwagę na pokrzywy, które mogą być stosowane zarówno na świeżo, bezpośrednio po zbiorze jak i po ścięciu i wysuszeniu w okresie zimowym.

Pokrzywa posiada bardzo dużą wartość odżywczą, oraz wysoki procent pełnowartościowego białka.

O ile gospodarstwo posiada przenośne kurniki, bardzo wskazany jest wywożenie kur-

na ścierniska, podorywki i inne użytki, gdzie kury znajdują sobie dużo doborowej paszy oraz oczyszczają pole z nasion chwastów i szkodników.

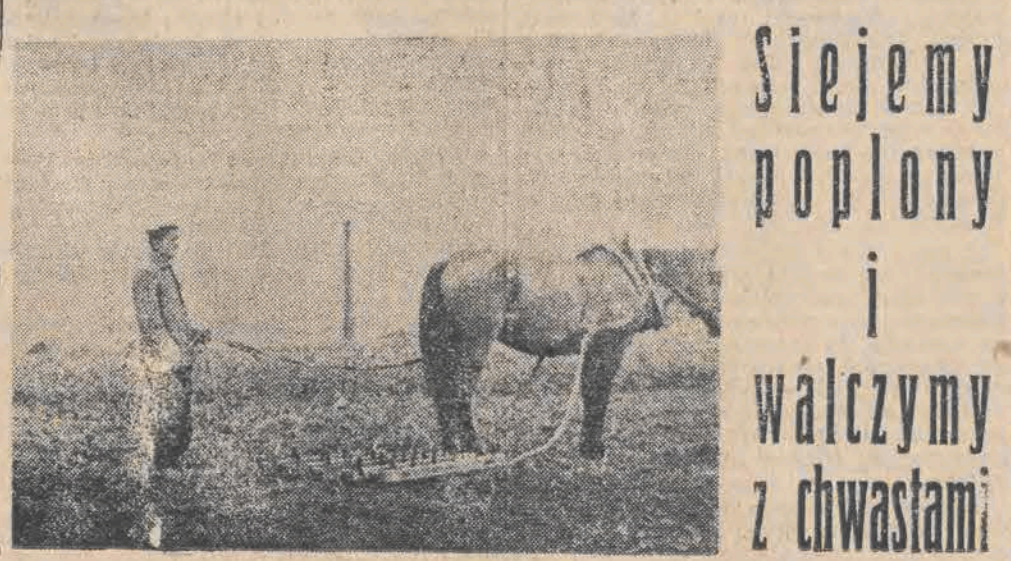
Mleko należy zadawać do picia, lub w mieszanke wilgotnej w stanie przekwaszonym, ponieważ nadkwaśniałe w czasie upałów może być szkodliwe.

Trzeba pamiętać, że drób potrzebuje stale do picia czystej wody i że należy mu jej do-

starzyć w poidlach zabezpieczających wodę przed zanieczyszczeniem, rozlaniem i silnym nasłonecznieniem.

Resztki paszy wilgotnej nie zjedzonej przez kury usuwać z koryt. Pasza w tym czasie łatwo zakwasi — a w tym stanie może łatwo powodować biegunki, prowadzące do osłabienia organizmu w związku z tym ułatwiające zakażenie.

Inż. Czarnowska Zofia

Siejemy
poplony
i
walczymy
z chwastami

To i owo

Świętoszek

Dziś wszyscy tęsknią właśnie do wstydlivosti, skromności, cnoty, a przynajmniej do jej pozorów.

(Z. Jakimiak — „Złote myśli recenzenta”)

Spotkałem go ubiegłego roku w teatrze W. P. na przedstawieniu głośnej wówczas „Celestyny”.

— Pamięć — traciłem go w bok — przestań się pan podniecać, koniec tego dobrogo.

— Dobrego? — ocknął się facet z oburzeniem — Nie, proszę pana, to nie dobrogo! To świństwo! Aż obrzydzenie bierze! Noga moja w tym teatrze nie poстане.

W dwa dni jednak później — idąc ulicą Jaracza — miałem okazję stwierdzić, że nie tylko jedna, ale cztery nogi w teatrze „po-stały”: świętoszek poraz drugi przyszedł na „Celestynę”... w towarzystwie młodej kobiety.

Nie chciałbym mieszać katolickiego (jak się sam nazywa) recenzenta „Słowa Powszechnego”, Jakimiaka, z w/w facetem z „Celestyny”, ale cóż na to poradzić: to też świętoszek. Dostał, uważacie, ostatnio zaproszenie do „Ludowego Teatru Muzycznego” na operetkę „Nitouche”.

Po dwóch czy trzech godzinach rozkoszy i upojenia „oprzytomniał” i wyrzucił ostrą recenzję przeciw „Nitouche”. Że to profanacja świętości, że zgnilizna burżuazja, że zakłamanie i w ogóle świństwo.

Tylko, że to szlachetne oburzenie jakoś Jakimiakowi nie wychodzi. No, bo jeśli taki „moralny” to czemu tak chciwie „kapuje” na uda primadonny Karwowskiej i nogi baletnic? „Wydaże mi się — pisze, że tancie nie polega na pokazywaniu majetek i gołych nóg, które są częściowo opalone, a częściowo białe jak glisty”.

Jak on to bystro zauważył! Musiał się bardzo badawczo przyglądać. Już go widzę: lornetka drży w podnieconych rękach, buzia płonie niezdrowym rumieńcem, oczy wylazły na wierzch... na te cuda, na te uda... Świętoszek? E, nie świętoszek. I to w dodatku zblazowany, skoro może pisać w swej recenzji: „dziś kolana, uda, grube uwodniczość”, to dla nas słowo powszechne... nie wiemy, czy w cudzysłowie, czy bez.

E. Tam.

Wymowna stronica ogłoszeń W ZSRR stoją wszystkie drogi przed młodzieżą otworem

Od pewnego czasu dziennik moskiewski „Komsomolska Prawda”, centralne pismo młodzieży ZSRR zamieszcza całą stronicę ogłoszeń niezliczonych uczelni, zawiadamiających o rozpoczęciu zapisów na nowy rok szkolny.

Kwestia dalszego kształcenia się młodzieży w ukończeniu szkoły ogólnokształcącej napotyka zawsze wiele trudności. Dobrze pamiętamy, jak to wyglądało u nas przed wojną. W krajach kapitalistycznych, nie się i dotychczas nie zmieniło pod tym względem. Już na samym progu życia młodzież napotyka na nieprzezwyciężone wprost trudności w tarowaniu sobie drogi do zawodu i samodzielności.

Zupełnie inaczej przedstawia się sprawa w ZSRR. Nawet prasa kapitalistyczna nie jest w stanie zamilczeć tego faktu, że w Związku Radzieckim wszystkie drogi stoją przed młodzieżą otworem.

Przyjrzyjmy się wspomnianym ogłoszeniom w „Komsomolskiej Prawdzie”.

Rostowski Instytut Budownictwa Maszyn Rolniczych, przygotowujący inżynierów - mechaników i konstruktorów ogłasza zapisy na działy: 1) konstrukcji maszyn rolniczych, 2) technologii budownictwa maszynowego, 3) technologii budownictwa traktoro-wego, 4) technologii przemysłu hutniczego, 5) technologii przemysłu spawalnego.

Ministerstwo Przemysłu Metalurgicznego ogłasza zapisy do Leningradzkiej Górniczo - Metalurgicznej Szkoły Wyższej na działy: 1) obróbki złóż rudy żelaznej, 2) geologii i poszukiwań złóż metali kolorowych, 3) mechanicznej instalacji przed-sięwzięcia przemysłowych.

Bezlitośni kramarze cudzych dusz

Angielskie władze nie wypuszczają z Niemiec 20 t. dzieci polskich

Nie od dziś dobrze wiemy, jak ustosunkowują się władze anglo-amerykańskie do pol-skich misji rewindykacyjnych, które na terenie Niemiec poszukują zrabowanego przez hitlerowców Polskę mienia.

Lecz wszystkie te intrzygi i szykany, meto-dy polityki jątrzenia znalazły swój szczy-towy wyraz w stosunku władz okupacyjnych zachodnich Niemiec do sprawy polskich dzie-ci, o których powrót rząd nasz ubiega się od przeszło dwóch lat.

W czasie wojny Niemcy, dążąc konsekwentnie do wyniszczenia narodu polskiego, zaczęli systematycznie pozbawiać nas - naszej mło-dzieży, porywając dziesiątki tysięcy polskich

do kraju. Angielscy „opiekuni” otoczyli sprawę polskich dzieci setkami formalności, gwa-rantujących pozostanie dzieci polskich w niem-ieckich rodzinach. Mimo tych szykan polskie placówki ustaliły miejsce pobytu około 20 tys. dzieci i dopiero teraz wylazło przysłowiowe sztydo z worka. Władze angielskie zastrzegły sobie, że od ich decyzji zależy będzie sprawa powrotu, bo być może, że polskim dzieciom bardziej będzie smakował chleb w Australii, w Nowej Zelandii, Niemczech, niż w... Polsce.

Równoległe ze sprawą dzieci polskich w Niemczech stanęło zagadnienie powrotu dzie-ci niemieckich z Polski do Niemiec. Znow przez półtora roku rząd nasz zabiegał u władz ang-ielskich, aby zechciały do swej strefy przy-jąć dzieci niemieckie, pozostawione w Polsce.

Po wielu trudnościach, na jakie napotykał nasz rząd, po interwencji niemieckich instytu-cji charytatywnych, Polskiego Czerwonego Krzyża i Międzynarodowego Czerwonego Krzy-ża zdecydowali się wreszcie Anglicy na wpusz-czenie niemieckich dzieci do ich strefy i wte-dy dopiero rozszalała się propaganda, krzy-cząc wrzaskliwym tonem o tym... ile to tru-dów kosztowało wyrwanie biednych, niewin-nych niemieckich dzieci, spod władzy okrut-nych Polaków.

Wreszcie po pokonaniu trudności transzy-towych wyjechał z Polski do Hannoveru po-ciąg repatriacyjny, wioząc dostojnie ubrane, syte, pod opieką niemieckich wychowawczyń przebywające, dzieci niemieckie. Tym samym pociągiem miał przyjechać do Polski pierwszy transport dzieci polskich odnalezionych w Niemczech, jak przyrzekli uznając w pełni dobrą wolę władz polskich instytucje między-narodowe i niemieckie. Tymczasem żadnych dzieci polskich do Hannoveru nie przywie-ziono.

Pociąg sanitarny wrócił do Polski pusty.

Sprawa dzieci polskich zaczyna stawać się coraz głośniejsza i nabiera posmaku między-narodowego skandalu. Naród polski wynisz-czony wojną i barbarzyństwem hitlerowskim stracił 6 milionów swoich obywateli, a dziś odmawia mu się prawa odebrania z Rzeszy polskich dzieci, które z każdym dniem zapo-minają polskiego języka i tracą świadomość swej przynależności narodowej.

Rząd polski za pośrednictwem swej Misji Repatriacyjnej w Berlinie żąda jak najszy-bszego powrotu polskich dzieci do kraju, żąda niezwłocznego rozpoczęcia zakrojonych na sze-roką skalę poszukiwań nieodnalezionych jesz-cze dzieci, które przebywały w rodzinach niem-ieckich.

Żąda powrotu swych dzieci cały naród, ca-łe społeczeństwo polskie. Pociąg, który w naj-bliższych dniach odwiezie nową partię dzieci niemieckich do Niemiec, nie może już wrócić pusty. Kuczeńska

Interpelacje naszych czytelników

Udostępnijmy kupno biletów wczasowiczom

Tysiące ludzi korzysta z dobrodziejstw la-ża jadąc nad morze, w góry czy na wieś.

Wszystcy urlopowicze i ci mający wczas-y dwutygodniowe i ci, którzy korzystają z mie-sięcznych nie chcą stracić ani jednej cennej chwili odpoczynku. Robią więc wszystko co mogą, aby wyjechać tego dnia, kiedy urlop się rozpoczyna.

Tu jednak napotykają na poważne prze-szkody.

Przejazd do Domów Wypoczynkowych jest jak wiadomo bezpłatny, blankiet jednak na bezpłatny bilet wymienić trzeba albo w kasie dworcowej, albo w „Orbisie”.

I tu zaczyna się prawdziwy koszmar. Od bardzo wczesnych godzin rannych usta-wiają się kolejki tak długie, że nie sposób jest w warunkach przystosowanych do nor-malnego funkcjonowania „Orbisu” interesan-tów załatwić. Skutek jest taki, że wielu lu-dzi mających wyjechać 1-go, nie załatwiwszy formalności wyjeżdżają 2-go lub 3-go do miejsc przeznaczenia, tracąc trzy dni urlopu.

Są i tacy, którzy obrzydliwszy sobie wystawa-nie godzinami w upale słonecznym, zniechę-cają się do wyjazdu w ogóle.

Wydaje nam się, że parę słusznych posu-nieć rozwiązałyby tę prawdziwą bolączkę wczasowiczów.

PO PIERWSZE należałoby pomyśleć o tym, aby na czas wzmożonego ruchu na kolejach powiększyć przeciążony nadmiarem zajęć per-sonel „Orbisu”, który nie jest w stanie tak

samo sprawnie pracować wtedy, gdy ilość lu-dzi wyjeżdżających stokrotnie się zwiększa.

Po drugie jasną jest rzeczą, że nawet przy zwiększonym personelu dwa oddziały „Orbi-su” i kasy kolejowe nie wystarczą na załat-wienie wczasowiczów w bądź co bądź 600-ty-sięcznym miesiącu. Przed wojną istniały w Ło-dzi 3 oddziały „Orbisu”. Teraz liczba wy-jeżdżających dzieci dobrodziejstw wczasów zwielokrotniła się znacznie. Wyjeżdżają ro-botnicy Bałut, Chojen i Widzewa. Czyżby nie można zainstalować w punkcie bliższym ich miejsc zamieszkania jeszcze jednego lub kilku oddziałów Orbisu? Przypuśćmy na Pla-cu Leonarda i na Placu Wolności.

I wreszcie po trzecie procedura zamiany blankietów bezpłatnych na bilety przedłuża i gmatwa niepotrzebnie plany urlopowicza. Je-szcze bardziej gmatwa je wtedy, gdy wyjeź-dzający daleko chce wykupić dopłatę za wy-jazd pociągiem pośpiesznym i w tym celu wy-stawać musi także w długiej kolejce.

Czy OKZZ nie mogłaby pomyśleć nad tym, aby procedurę tę uprościć?

Aby wszystkie formalności związane z za-mianą blankietu dopłata, za pociąg pośpiesz-ny skoncentrować na jednym miejscu?

Odciałyby się w ten sposób i tak dosta-ecznie zawałone pracą kasy kolejowe i orbis-owe, a co najważniejsze człowiek pracy uniknąłby załatwiania jednej sprawy w kilku miejscach i straty wielu godzin przykrego wy-stawiania w kolejce. (S.)

W.P.Z.P.W. Nr. 5

Nowa Rada Zakładowa musi się zabrać do pracy Nie czas na „sezon ogórkowy”

Nastawione na produkcję wysokogatunkowej przędzy Państwowe Zakłady Przemysłu Wel-nianego Nr 5 pracują bardzo intensywnie. W miesiącu czerwcu zakłady wykonały plan w 114 procentach, a plan za pierwsze półrocze br. — już w połowie czerwca. „Ambicją zało-gi naszych zakładów — mówią towarzysze — jest wykonanie w miesiącu listopadzie planu rocznego produkcji”.

Przeprowadzana w swoim czasie powszech-na akcja uświadamiania robotników o fatal-

nym wpływie spóźniania na wydajność pro-dukcji, poważnie wpłynęła na podniesienie punktualności wśród pracowników. Na prze-dalni wózkowej robotnicy, są z reguły przy swym warsztacie jeszcze na 15 minut przed zmianą celem doszykowania maszyn, ażeby punktualnie z sygnałem na rozpoczęcie pracy — rozpocząć produkcję.

Zasługą całej załogi i personelu techniczne-go jest wykonanie planu z nadwyżką w mie-siacu lipcu pomimo, iż w tym czasie 30 pro-

cent pracowników miało urlopy. Przez wielo-warsztatowość, manipulację i dobór gatunku wełny wzrosła rentowność firmy.

PZPW Nr 5, pomimo wielu bezsprzecznie poważnych osiągnięć, mają też swoje niedocią-gnięcia. Szwankuje na przykład praca słu-sarni. Robotnicy skarżą się, że części maszyn oddane do remontu zbyt długo czekają na naprawę. Należałoby poważnie o tym pomy-sleć, ponieważ stojące bezczynnie z tego po-wodu maszyny hamują wzrost produkcji. Kie rownictwo zakładów zwołało już naradę tech-niczną mającą na celu usprawnienie remontu uszkodzonych części maszyn. Ambicją kie-rownictwa ruchu powinno być jak najszybsze zlikwidowanie powyższych anomalii.

Poważne zadania do wypełnienia stoją przed nową Radą Zakładową. Robotnicy narzekają na brak złobek. Wspólny złobek z są-siednimi zakładami im. Waryńskiego obecnie nie rozwiązuje zagadnienia. Brak jest wpraw-dzie odpowiedniego pomieszczenia, ale przez właściwe rozmieszczenie świetlicy, szkoły przemysłowej, warsztatu szewskiego i kra-wieckiego miejsce na złobek by się znalazło. Z uwagi na to, że większość załogi stanowią kobiety, sprawa złobka jest bardzo pilna i nie można przejść nad nią do porządku dzien-ne-go.

„Obecnie z uwagi, że większość radnych jest na urlopie w tej liczbie i przewodniczący, pa-nuje u nas sezon ogórkowy — oświadcza za-stępca przewodniczącego tow. Konopacki. Po urloparach wiele się u nas poprawi”.

Nie wątpimy. Ale w pracy Rady nie może być sezonów ogórkowych. Należałoby śladem innych Rad Zakładowych wprowadzić dyżury radnych, zapowiadając dziennik spostrzeżeń zająć się świetlicą. Na temat świetlicy refe-rent socjalny tow. Jarosł oświadczył, że du-żo jest zainteresowanie budzi sprawa świetlic re-jonowych. „Świetlice takie — oświadcza — dla zakładów liczących poniżej 1000 pracow-ników byłyby idealnym rozwiązaniem zarówno z punktu widzenia ekonomicznego, jak i pod-niesienia poziomu poszczególnych sekcji. Z niecierpliwością oczekujemy na ich otwarcie”.

Oczekujemy, że Rada Zakładowa PZPW Nr 5 przełamie trudności i usunie obecne bo-lączki pracowników, a przez usprawnienie współzawodnictwa pracy przyczyni się do wzmoczenia produkcji. (PW)

Ministerstwo Rolnictwa ogłasza zapisy do Kaliningradzkiego Instytutu Rolniczego na wydziały: agronomiczny, zootechniczny, hydromelioryacyjny, mechanizacji gospodarstw wiejskich, weterynaryjny i jeszcze do 54 rozmaitych uczelni wyższych w całym kraju.

Nie mniejszy jest wybór wyższych zakła-dów naukowych Ministerstwa Komunikacji: Moskiewski Instytut Inżynierów Transportu Kolejowego, Moskiewski Elektromecha-niczny Instytut Inżynierów Transportu Ko-lejowego, Leningradzki Instytut Inżynierów Transportu Kolejowego, Dniepropetrowski Instytut, Charkowski Instytut, Rostowski, Tbiliski, Taszkiencki, Nowosyberyjski, Tom-ski, Chabarowski i t. d. W każdym z tych instytutów obracć można kierunki: inżynie-rów — budowniczych, inżynierów — eksplo-atacji dróg kolejowych, inżynierów działu mostowego i tunelowego, inżynierów-eko-nomistów dróg kolejowych, inżynierów - me-chaników, inżynierów elektryfikacji dróg ko-lejowych itd. itd.

A może kogoś interesuje przemysł spo-żywczy? Nie brak takich uczelni po całym kraju. Moskiewski Technologiczny Instytut Przemysłu Spożywczego przyjmuje zapisy na wydziały: 1) Inżynierowo-technologicz-ny, 2) wydział technologii przemysłu mącz-nego, 3) wydział technologii wyrobów pie-karskich, 4) wydział technologii wyrobów cukierniczych, 5) Wydział Inżynierowo-Me-chaniczny, 6) Wydział Inżynierowo-Ekono-miczny.

A może ktoś pragnie zrobić karierę filmo-wą? W każdym innym kraju nazwano by

to marzeniem ściętej głowy. Dla ładnej dziewczyny w Ameryce rozpoczęła się cierni sta droga zakulisowych intrzyg Hollywoodu. A w ZSRR? Wśród innych ogłoszeń czyta-my: „Wydział szkoleniowy Ministerstwa Kinematografii ZSRR ogłasza zapisy stu-dentów na 1948—49 rok akademicki do na-stępujących zakładów naukowych: 1) Wszeczwiązkowego Państwowego Instytu-tu Kinematografii w Moskwie, 2) Leni-ngradzkiego Instytutu Kinematograficznego, 3) do Kijowskiego Instytutu Kinematogra-ficznego. Każda z uczelni ma wydziały: ak-torski, reżyserski, operatorski, artystyczny, ekonomiczny, teorii i historii kinematografii, elektrotechniczny, mechaniczny, chemicz-no-foto-techniczny i t. d. Te trzy i jeszcze sześć zakładów naukowych otwiera swe pod-woje dla młodzieży, pragnącej pracować w dziale kinematografii.

Wydział Szkoleniowy Ministerstwa Mor-skich Sił Zbrojnych ogłasza zapisy do Wy-szej Szkoły Morskiej imienia Dzierżyńskiego w Leningradzie, do Szkoły Morskiej im. Lenina w Leningradzie, do Szkoły Artyle-ryjskiej Obrony Wybrzeży Morskich w Ry-dzie i t. d. i t. d.

Wylczyliśmy tylko drobną część jedne-j stronicy ogłoszeń jednego numeru gazety.

Każde ogłoszenie „komunikuje uczelnia” zapewnia w czasie całego okresu studiów utrzymanie, miejsce w internacie oraz stypendium. I jeszcze mała notatka na końcu każdego ogłoszenia „po ukończeniu studiów uczelnia zapewnia każdemu absolwentowi pracę w miejscowości najbardziej mu odpo-wiadającej”. ID-AL.

Wędrownika na POLSCE

KACZKA DWUGŁOWA I CHORE
RYBY W PAWILONIE
WETERYNARIJ

Pawilon weterynarii na wystawie „WZO” odznacza się wielką pomysłowością i efektywnym urządzeniem wnętrza. Pierwszy dział to ciekawe ekspozycje i grafika na temat higieny mięsa i utylizacji odpadów rzeźniczych. W dziale tym widzimy urządzenia nowoczesnej rzeźni i eksportu mięsa. Gąbłota naprzeciw stoiska mieści surówki i lekarstwa zakładów „Bacutil” w Gorzowie.

Na stoisku Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w Gorzowie widzimy w szklanych gablotkach żywe pszczoły oraz specjalne preparaty obrazujące patologię pszczoły. Do ciekawych ekspozycji pawilonu należą gabloty z zakonserwowanymi w spirytusie okazami chorych ryb, embrionami zwierząt domowych, jak i niernormalnych okazów: dwugłowa kaczka, dwie owce zrosnięte itp.

Pawilon weterynarii cieszy się wielką frekwencją wśród zwiedzających.

**MŁODZIEŻ CZECHOSŁOWACKA
W SZEREGACH „SŁUŻBY POLSCE”**
W ostatnich dniach na wybrzeże przybyła z Pragi 60 osobowa brygada robotników czechosłowackich studentów.

**PIERWSZY DOM NA WŁASNOŚĆ
OTRZYMAŁ GÓRNIK — REPATRIANT**
Pierwszy dom w Wałbrzychu przydzielono na własność górnikowi, repatriantowi z Francji — Władysławowi Koleczkowi. Otrzymał on piękną willę z ogrodem. Koleczek wyjechał do Francji jesienią w 1920 roku. Powrócił do Polski pierwszym transportem w roku 1946 i natychmiast zdobył zaszczytne miano przodownika pracy, wyrabiając 224 procent normy wydobycia węgla. Już w roku 1946 został odznaczony brązowym krzyżem zasługi.

**OFIARY GRADOBICIA ZRZEKAJĄ SIĘ
POMOCY NA RZECZ POWODZIEN**
W miejscowości Stare Bogacze, pow. Wałbrzych, przeprowadzono zbiórki na rzecz ofiar klęski gradobicia. Mieszkańcy Bogaczewie stanęli na stanowisku, że bardziej potrzebują pomocy ofiary powodzi w południowo-wschodnich powiatach podgórskich i zrzekli się zebranych kwot na rzecz poszkodowanych z tych powiatów.

Zgierz

„Boruta” bije nadal rekordy

Komitet Fabryczny PPR Zakładów Przemysłu Chemicznego „Boruta” mieści się w niewielkim budynku na terenie fabryki. Za czasów sanacji w dzisiejszej siedzibie uswiadomionych robotników „urzędował” t. zw. szef bezpieczeństwa na terenie zakładów, zwyczajny „dwójkarz” i szpicel, którego zadaniem było diawie ruch robotniczy

i pilnować interesów wyzyskiwaczy — kapitalistów. Opowiada mi o tym pierwszy sekretarz Komitetu Fabrycznego „Boruty”, stary robotnik, tow. Marszałek, dobrze pamiętający terror, stosowany wobec robotników zakładów przez sanacyjną dyrekcję „Boruty”.

Przejdźmy do spraw aktualnych. W czerwcu b. r. Boruta osiągnęła rekord:

plan produkcyjny wykonano ilościowo w 148 procentach — wartościowo zaś — w 147 proc. Znacząco to że przekroczono produkcję przedwojenną o 390 procent!

Zasadniczym czynnikiem podniesienia produkcji jest tu zdaniem samych robotników współzawodnictwo pracy, które zatacza coraz szersze kręgi w zakładach. Na podstawie dotychczasowych wyników produkcyjnych, dyrekcja zakładów wystąpiła z wnioskiem o obniżenie o 20 procent cen na produkowane artykuły od 1 lipca b. r., co zostało już uczynione.

A od słów przejdźmy do faktów. Do akcji współzawodnictwa w okresie od 1 czerwca do 15 lipca b. r. przystąpiło 10 oddziałów fabrycznych. Nie pozostało w tyle nawet biuro fabryczne, które również włączyło się do współzawodnictwa. Starsi robotnicy współzawodniczą w ramach zespołów, młodzież zaś — indywidualnie między sobą.

Na czele przewodników pracy starszej generacji kroczy uswiadomiony robotnik peperowiec tow. Roman Sopiński.

Dotrzymuje mu kroku bezpartyjny towarzysz pracy ob. Bronisław Matera. Tow. Teofil Tomczak przykładem własnej pracy i twórczej zaradności „podciągnął” cały zespół w którym pracuje. Tow. tow. Juras, Kornacki, Abramczyk, Wałczak, Komorowski, Koprzak, Sadowski, Wiaderkiewicz oraz Barczyński — tworzą czołówkę produjących robotników „Boruty”.

Na czele produjących „młodzieżowców” kroczą S. Różycki, R. Adamiak, T. Patora, M. Olejniczak — członkowie Związku Młodzieży Polskiej. Dzielić z nimi zasłużone laury ob. ob. Stańczyk, Jamurszka, oraz A. Lewandowski.

Bojąc się powszechnego życia „Boruty” stanowi brak dostatecznej ilości mieszkań. Z inicjatywy Komitetu Fabrycznego PPR przystąpiono już do budowy domów mieszkalnych. Za projektowano budowę trzech domów, ale czynniki nadrzędne z Centrali Przemysłu Chemicznego z niezbyt zrozmiałych powodów skreśliły w b. r. kredyty na ten cel, przyznając 30 milionów dopiero na rok przyszły. „Boruta” stale się rozrasta i w miarę tego rośnie zapotrzebowanie na nowe kadry pracowników.

Podobno istnieją plany budowy nowych zakładów gdzieś na innych terenach. Celowość powyższych projektów nastęrcza pewne wątpliwości, ponieważ zakłady „Boruta” posiadają tereny fabryczne w Starzynie, pow. Łańcut, (ziemia rzeszowska). Tereny te są już zabudowane, posiadają specjalne urządzenia. Budynek są zdadne do użytku, do uruchomienia ich jest potrzebny niewielki remont oraz zainstalowanie aparatury, wywiezionej przez Niemców.

Czy nie byłoby bardziej celowe pomyśleć o racjonalnym zużytkowaniu terenów w Starzynie, niż projektować budowę nowych hal fabrycznych w innej miejscowości?

Aleksandrów

Wzrost wydajności pracy w zakładach przemysłu dziewiarskiego

O wysokim stopniu uswiadomienia aleksandrowskiego świata pracy świadczą wyniki pracy oraz jakości produkcji dziesięciu większych oddziałów zakładów przemysłu dziewiarskiego.

Na czoło zakładów wysuwa się oddział Nr 10 oraz jeden z najmniejszych oddziałów nr 9 (zatrudniający około 100 robotników) odznaczających się najlepszą bódaj jakością i ilością produkcji.

Racjonalna organizacja pracy cechuje również oddział Nr 5 zatrudniający obecnie 163 robotników.

Wśród robotników przoduje przede wszystkim młodzież, niezwykle chętnie pogłębiająca swoje kwalifikacje fachowe.

Na czele przodowników kroczy młody, zaledwie 21-letni kotoniarz ob. Jan

Zamojski. O Zamojskim z dumą mówią starzy robotnicy, podkreślając jego pracowitość, umiejętność i sumiennosc.

Siwiuteńka, licząca przeszło 70 lat najstarsza robotnica oddziału, formiarka ob. Emilia Kosińska już przeszło 36 lat nie opuszcza swego posterunku, przeżyła połowę życia spędziła w tej samej fabryce, świecąc przykładem sumiennosci i pracowitości wielu pokoleniom robotniczym. Cieszy się ona ogólną sympatią i szacunkiem wśród towarzyszy pracy. Ob. Kosińska dwukrotnie odznaczono za niezwykle sumienny stosunek do pracy. Tym przodownikiem pracy godnie sekunduje również ponad 20 lat pracująca w swoim zawodzie formiarka peperówka tow. Helena Szell oraz cholewkarz kotonowy, również peperowiec, tow. Wacław Kamiński.

Sieradz

Skutki wesołej „zabawy”

Dnia 1 bm. uczestnicy zabawy w wsi Ruda gm. Męka pow. Sieradz i mieszkańcy wsi Sucha tejez gminy powracając z zabawy zostali w drodze do domu napadnięci przez uczestników tejez zabawy, mieszkańców wsi Mniechów. W czasie powstałej bójki został bardzo ciężko pobity szpadlem i kołkami Wisiński Stanisław, lat 24, zam. we wsi Sucha.

Wisiński przywieziony został do szpitala w Sieradzu, gdzie dnia 2 bm. zmarł.

Podejrzanych o dokonanie zabójstwa zatrzymano. Dochodzenie w toku.

Dnia 1 bm. we wsi Sucha gm. Męka pow. Sieradz, w rzece Warcie w czasie kąpielii utopił się mieszkaniec Łodzi Kasperski Bogdan, Zwłoki Kasperskiego przed przybyciem na miejsce wypadku funkcjonariuszy M.O. zostały zabrane przez jego towarzyszy samochodem do Łodzi. Dochodzenie milicyjne w toku.

Konferencja kierowników spółdzielni gminnych Z. S. Ch.

z terenu Wielkiej Łodzi

Ostatnio w lokalu przy ul. 11-go Listopada 85 odbyła się konferencja kierowników i prezesów Gminnych Spółdzielni S.Ch., którą zagał prezes ob. Witkowski.

Przedstawiciel Banku Gospodarstwa Spółdzielczego referował sprawę kredytu dla spółdzielczości, z której wynika, że od początku rb. do 1 czerwca kredyty, z jakich korzystały spółdzielnie gminne w całej Polsce wzrosły z 849 milionów złotych do sumy zł. 1 miliard 841,5 milionów, tj. więcej niż dwukrotnie. Na III kwartał BGS przewiduje wypłacenie spółdzielniom gminnym i powiatowym Związkom Spółdzielni Samopomoc Chłopska razem ponad 4 miliardy złotych, w tym na skup zboża — 1,5 miliarda, rozprawienie nawozów sztucznych pod zasiewy jesienne — ponad 1 miliard, ponadto 1,5 miliarda kredytu ogólnobrotowego na uzupełnienie towarów, na zakup w sklepach paliwa do traktorów itp.

Przytoczone sumy nie obejmują kredytów średnioterminowych na ośrodki maszynowe, zagospodarowanie resztek, budowę magazynów itp., które wyniosą w III kwartale sumę około 430 milionów złotych.

Następnie ob. Balcar w referacie swym omówił szczegółowo zasady planowania w spółdzielczości i znaczenie jego w ogólnej planowej gospodarce państwowej.

Ze sprawozdania z działalności i pracy Powiatowego Związku Gm. Spółdz. „Samopomoc Chłopska” w Łodzi oraz spółdzielni powiatu łódzkiego, które referował prezes Witkowski wynika, że

PZGS oraz 11 Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” rozprawdziło dla rolników: węgla (akcja przemysł dla wsi) 750 ton, węgla wolnorynkowego — 2000 ton, węgla z akcji zleconych 500 ton, cementu 1588 ton, smoły 100 ton, papy 4700 rolek, drzewa budulcowe 200 metrów sześciennych, nawozu sztucznego 1000 ton, tekstylii (akcja skupu zboża) za 25.373.992 złotych, tekstylii wolnorynkowych za 21 milionów złotych, maszyn rolniczych — 3.537.781 zł., pasz treściwych wolnorynkowych — 535 ton, pasz dla akcji mlecznej 700 ton. Nie ujęte jeszcze zostały artykuły monopolowe, spożywcze i inne, które to w sumie sięgają kilku milionów zł.

Artykuły od rolników: zboża zakubiono za 3 miliony 294.771 zł., kartofli zaś za 3 miliony 277.772 zł.

Z powyższego wynika poważna różnica między artykułami przemysłowymi, które otrzymują rolnicy, sięgająca kwoty kilku milionów zł., a artykułami od rolników i potrzeba by PZG i wszystkie Spółdzielnie Gminne powiatu łódzkiego zajęły się skupem ziemniaków. Na ten cel PZG otrzymał kwotę 3 milionów zł, gminna spółdzielnia w Łuźmierzu 2 miliony zł. i inne spółdzielnie gminne otrzymały po 500.000 zł.

Jeśli chodzi o działalność Gminnych Spółdzielni, to pierwsze miejsce zajmuje GS w Łuźmierzu. Prowadzi ona zakład betoniarzski, młyn, resztówkę, stację maszynową, 8 filii sprzedaje artykułów spożywczych i tekstylii oraz dział artykułów budowlanych, opałów, nawozów sztucznych, maszyn rolniczych i prowadzi również bezpłatną po-

moc lekarską dla członków spółdzielni.

Na drugim miejscu znajduje się GS w Rąbieniu — z 5 filiami, młynem, stacją maszynową i ośrodkiem zdrowia. Trzecia skolei GS — Rzgów, następnie GS Nowo Solna, G.S. Czarnocin i GS w Puczniewie.

Jeśli chodzi o kierowników gminnych spółdzielni to na wyróżnienie zasługują: ob. ob.: Małeckie — z GS Rąbienia, Baran — z GS Łuźmierz, Cegielski — z GS Rzgów i Duszyński — z GS Babice.

W zakończeniu prezes Witkowski podkreślił, że w myśl założeń nowej struktury w spółdzielczości kierownicy czy prezesi, którzy przyczynią się do nieudolnego prowadzenia powierzonej sobie spółdzielni będą usuwani.

Na tym konferencję zakończono. W.

Zebrania aktywistów w powiecie wieluńskim

W niedzielę 25 lipca br. odbyły się w 14-tu punktach powiatu wieluńskiego zebrania aktywistów Komitetów Gminnych Polskiej Partii Robotniczej.

W zebraniach tych brało udział 26 absolwentów Centralnej Szkoły PPR, którzy wygłosili w poszczególnych punktach referaty sprawozdawcze z uchwał Lipcowego Plenum KC. Referaty takie wygłosili: w Mopsku — tow. Gulowski Marian, Olewinie — tow. Wajdaszyszek Stanisław, Praszce tow. Rybicki Józef, Kuźnicy Grabowskiej — tow. Starzec, Lututowie — tow. Paźnik, Dzieczkowicach — tow. Wolniewiak Józef, Skomlinie — tow. Brudys Oskar, Bolesławcu

— tow. Marek Stefan; Galewicach i Wieruszowie — tow. Zawadzki Marian, Kielczygowie — tow. Banach i Działoszynie — tow. Sokół.

W dyskusji brała udział znaczna część członków Komitetów Gminnych, wypowiadając swoje uwagi na temat ośrodków maszynowych, elektryfikacji wsi, Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” oraz bogaczy wiejskich i spraw organizacyjnych partii.

Po dyskusji uchwalono rezolucje wyrażające solidarność z uchwałami Plenum lipcowego oraz potępiające zamach na sekretarza Włoskiej Partii Komunistycznej tow. Togliattiego.

TEATRY

TEATR WOJSKA POLSKIEGO

Z powodu remontu w miesiącu sierpniu teatr nieczynny.

GOŚCINNE WYSTĘPY KRAKOWSKIEGO „TEATRU POWSZECHNEGO” W ŁODZI

Dzisiaj o godz. 19.30 w Teatrze Powszechnym przy ul. 11 Listopada 21. gościnne występy doskonałego zespołu teatru krakowskiego w arcywesołej sztuce G. Zapolskiej p. t.: „Zabusia”. Na czele zespołu w roli tytułowej Irena Górka, znana w Łodzi z występów w „Uczniu Diabła”, „Lekkomyślny Siostrze” i t. d. Jest to najlepsza kreacja aktorska tej wybitnej artystki młodego pokolenia. Pełna dowcipu i czaru „Zabusia” wywołuje huragan oklasków rozbawionej widowni. Obok Górskiej występują znani artyści scen krakowskich i warszawskich: E. Drozdowska, H. Krzywica, M. Stróżyńska, Z. Truszkowska, J. Zarubin, J. Dwornicki, Z. Filus, Z. Kęstowicz.

Teatr „BAGATELA” Piotrkowska 94.

Dzisiaj i codziennie o godz. 20-ej konie przedst. 22-ga znakomita komedia Ludwika Verneuil'a pt.

„MUSISZ BYĆ MOJA”

Kasa czynna przez cały dzień: tel. 272-70.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA” Piotrkowska 243

Ostatnie dni — romantycznej operetki „ROSE-MARIE”.
W piątek teatr nieczynny, w sobotę premiera operetki „CNOTLIWA ZUZANNA”.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34.

Dzisiaj o godz. 19.15 sztuka Maxwell Andersona „JOANNA Z LOTARYNGI” z Ireną Elchle równą w roli tytułowej. Udział biorą: Stanisław Bugajski, Stanisław Daczyński, Jerzy Duszyński, Halina Głuszkówna, Czesław Guzek, Wanda Jakubińska, Janusz Jaroń, Michał Melina, Adam Mikołajewski, Tadeusz Schmidt, Ewa Szumańska i Ludwik Tatarski.
Reżyseria Erwina Axera, kompozycja plastyczna Otto Axera.
Kasa czynna od 11 do 13 i od 15.

LETNI TEATR „OSA”

Zachodnia 43, tel. 140-09

19.30 punkt. Komedia muzyczna R. Benackiego pt. „Rozkoszna dziewczyna”.
H. Makowska w roli tytułowej oraz B. Halmirska, St. Piasecka, W. Brzezińska, M. Dąbrowska, W. Kwaskowski, T. Wolowski, L. Sadurski i inni.
Reżyser: T. Wolowski. — Orkiestra pod batutą Z. Wiehlera. — Dekoracje: J. Galewski. — Tańce L. Sadurski. — Nowa wystawa. — Modne stroje.

KINA

- ADRIA — „W imię życia”
godz. 18, 20.30; w niedz. 15.30.
- BALTYK — „Dragonwynek”
godz. 16, 18.30, 21; w niedz. 13.30.
- BAJKA — „Rosanna siedmiu księżyców”
godz. 17.30, 20, w niedz. 15.
- GDYNIA — Kino nieczynne — na czas remontu Program Aktualności przemiesiono do kina „Hel”.
- HEL — „Program aktualności krajowych i zagranicznych Nr 23”
godz. 11, 12, 13, 14, w niedz. 11, 12.
- HEL (dla młodzieży) — „Nicholas Nicleby”
godz. 15.30, 18, 20.30, w niedz. 13.
- MUZA — „Bitwa o szczyt”
godz. 18, 20, w niedz. 16.
- POLONIA — „W pogoni za mężem”
godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30.
- PRZEDWIOSNIE — „Postrach mórza”
godz. 17.30, 20, w niedz. 15.30
- ROBOTNIK — „800-lecie Moskwy”
dodatek: Przegląd Sportowy Nr 8
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15.
- ROMA — „Zagubione dni”
godz. 18, 20, w niedz. 15.30
- REKORD — „Gasnący płomień”
godz. 18, 20.30, w niedz. 15.30
- STYLÓWY — „Melodia Serc”
godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30.
- SWIT — „Monsieur La Souris”
godz. 18, 20.30, w niedz. 15.30.
- TECZA — „Wakacje”
godz. 17, 19, 21; w niedz. 15.
- TATRY (w ogrodzie) — „W pogoni za mężem”
godz. 15.30, 18, 20.30, w niedz. 13.
- WISŁA — „Moja miła”
godz. 17, 19, 21, w niedz. pocz. o godz. 15.
- WŁÓKNIARZ — „Okoliczności łagodzące”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15.

UWAGA UWAGA

Biblioteka Sportowa Nr 11
E. Lubnau
K O S Z Y K Ó W K A
Technika i taktyka
jest już do nabycia
w Głównej Księgarni Wojskowej
Łódź, ul. Piotrkowska nr 47
Warszawa, Al. I-szej Armii W.P. 16
oraz w innych punktach sprzedaży wydawnictw Wojskowego Instytutu Naukowo-Wydawniczego.
Cena 160 zł 4780-k

Zesportu
OLYMPIADA - OLYMPIADA!
29.VII - 14.VIII
1948

London, 3. VIII.
Finał rzutu kulą, na który z niecierpliwością wczoraj oczekiwaliśmy zakończył się wielkim sukcesem Łomowskiego, który zajął 4-te miejsce, jako najlepszy z zawodników europejskich. Pierwsze trzy miejsca zajęli Amerykanie, którzy w tej konkurencji byli klasą dla siebie. Wszyscy oni uzyskali rzuty lepsze od dotychczasowego rekordu olimpijskiego. Łomowski zajął 4-te miejsce stosunkowo słabym

Jak pech, to pech!

Jeszcze jeden medal brązowy uciekł nam sprzed nosa. Łomowski w kuli — czwarty

rzutem 15,43 m., na treningach bowiem osiągał już odległość w granicach 16 mtr. Rzut 15,43 m. zapewnił mu 4-te miejsce wobec słabych wyników pozostałych konkurentów.

Ostateczna klasyfikacja finału przedstawia się następująco:

1) Thompson (USA) — 17,12 (nowy rekord olimpijski), 2) Delaney (USA) — 16,68, 3) Fuchs (USA) — 16,42, 4) Łomowski (Polska) — 15,43.

5) Hardvidsonn (Szwecja) — 15,37, 6) Lehtila (Finlandia) — 15,05.

Drugi z zawodników polskich Gierutto zajął dalsze miejsce w drugiej szóstce — słabym wynikiem 14,37 mtr.

Turniej olimpijski w zapasach w stylu wolnym zakończył się sukcesem Turcji, którą zdołała zdobyć 4 złote i 2 srebrne medale olimpijskie. USA zdobyły 2 złote, 1 srebrny i 1 brązowy medal, Węgry, Finlandia i Południowa Afryka po 1 złotym medalu. Szwecja zdobyła 3 srebrne i 3 brązowe medale, Szwajcaria — 1 srebrny i 2 brązowe, Australia — 1 srebrny i 1 brązowy oraz Francja — 1 brązowy.

Klasyfikacja w finałach przedstawia się następująco:

- Waga musza: 1) Viitala (Finlandia), 2) Balamir (Turcja), 3) Johansson (Szwecja).
- Waga kogucia: 1) Akar (Turcja), 2) Leeman (USA), 3) Kouyos (Francja).
- Waga piórkowa: 1) Bilge (Turcja), 2) John (Szwecja), 3) Mueller (Szwajcaria).
- Waga lekka: 1) Atik (Turcja), 2) Fransore (Szwecja), 3) Bauman (Szwajcaria).
- Waga półśrednia: 1) Dogu (Turcja), 2) Garrard (Australia), 3) Merrill II (USA).
- Waga średnia: 1) Brand (USA), 2) Stoecil (Szwajcaria), 3) Fahlkvist (Szwecja).
- Waga średnia: 1) Brand (USA), 2) Candemir (Turcja), 3) Linden (Szwecja).
- Waga półciężka: 1) Wittenberg (USA), 2) Stoecil (Szwajcaria), 3) Fahlkvist (Szwecja).
- Waga ciężka: 1) Bobiss (Węgry), 2) Antonsson (Szwecja), 3) Armstrong (Australia).

Najstarszy rekord olimpijski pobił wczoraj Mikelsen (Szwecja)

Doskonała sprinterka Blankers-Koen (Holandia) wyrównała w przedbiegu na 80 m. przez płotki rekord świata i ustanowiła nowy rekord olimpijski, osiągając czas 11,3 sek.

Podczas pierwszej serii przedbiegów w pływaniu na 100 m. st. grzb. w konkurencji żeńskiej Dunka Karen Harup pobiła rekord olimpijski o 1 sek, uzyskując czas 1:15,6 min. Poprzedni rekord w tej konkurencji należał do Holenderki Senff.

W chodzie na 10 km odbyły się dwa przedbiegi, w których 5-tu zawodników uzyskało czasy lepsze od dotychczasowego rekordu olimpijskiego. Rekord ten był jednym z najstarszych rekordów olimpijskich. Ustanowiony został na olimpiadzie w Sztokholmie w 1921 r.

przez Kanadyjczka Gouldinga i wynosił 4:28,4 min.

Nowy rekord olimpijski ustalił zwycięzca I-go przedbiegu Mikelson (Szwecja) wynikiem 45:03 min. Pozostali zawodnicy z tego przedbiegu oraz zwycięzca przedbiegu 2-go uzyskali czasy również lepsze od dotychczasowego rekordu.

Skoki z trampoliny w konkurencji żeńskiej zakończyły się triumfem zawodniczek amerykańskich. Wykazując zdecydowaną przewagę, szczególnie w skokach dowolnych, Amerykanki zajęły 3 pierwsze miejsca w następującej kolejności: 1) Draves (USA) 108,74 pkt, 2) Olsen (USA) 108,23, 3) Elsner (USA) 101,30. Dalsze miejsca zajęły: 4) Pellissard (Francja) 100,38 pkt, 5) Groemer (Austria) 93 pkt, 6) Chili (Anglia).

Były chwile ciężkie, ale przeszły

PTC zasłużyło całkowicie na awans do klasy państwowej

rozrywki o wejście do drugiej ligi piłkarskiej zostały zakończone. W grupie czwartej pierwszą lokatę zdobył zespół PTC, kwalifikując się w ten sposób do spotkań finałowych o wejście do ligi pierwszej. Jest to wielki sukces mistrza okręgu łódzkiego. Klub prowincjonalny nie tylko zdołał wywalczyć pierwsze miejsce, ale również sięgnął po zaszczyt ubiegania się o miejsce w elicie piłkarstwa polskiego. Warto zapoznać się z historią Pabianickiego Towarzystwa Cyklistów.

PTC jest najstarszym towarzystwem sportowym na terenie naszego okręgu i jednym z najstarszych na terenie Polski. Założone ono zostało przez 12-tu zapaleńców sportu kolarskiego w roku 1906. Początkowy kierunek działalności jego — to wyłącznie kolarstwo, grupujące w sobie elite ówczesnych zawodników, którzy odnosili cały szereg sukcesów w skali ogólnokrajowej. Sekcja piłki nożnej powstaje w roku 1910.

Wybuch pierwszej wojny światowej w 1914 roku przerywa wspaniały rozwój towarzystwa,

a druga doprowadza do całkowitego zniszczenia dorobku klubowego. Po wznowieniu działalności w roku 1919 dzięki wynikom kilku-nastu sportowców towarzystwo staje się znowu jednym z przodujących klubów nie tylko w Pabianicach, lecz na terenie całej Polski. Sekcja piłkarska odnosi cały szereg sukcesów z drużynami krajowymi, wychowując w swych szeregach późniejszych reprezentantów Polski w osobach braci Kubików. W roku 1926 towarzystwo obchodzi jubileusz 20-lecia swego istnienia.

Po okresie wspaniałego rozwoju nadszedł rok 1931, okres ciężkich chwil dla towarzystwa. Własne boisko zabiera ówczesny Zarząd Miejski na powiększenie parku miejskiego, nie dając nie wzamian. Brak boiska oraz odpływ kilku czołowych zawodników do klubów łódzkich wpłynął ujemnie na wartość drużyny piłkarskiej, która w roku 1934 spada od klasy B. Po uzupełnieniu drużyny młodymi zawodnikami, wychowankami klubu, dzieki ich ambicji już w następnym roku PTC

wchodzi z powrotem do klasy A, bez utraty punktu. Następuje ponowny rozkwit towarzystwa. Powstają nowe sekcje. Wybuch drugiej wojny światowej i okupacja grabieżcy hitlerowskiego niweczy całkowicie 33-letni dorobek towarzystwa nie zostawiając nawet śladu z jego majątku.

W marcu 1945 roku kilku działaczy klubowych reaktywuje działalność towarzystwa. PTC bierze udział w rozgrywkach piłkarskich łódzkiej klasy A. Rok 1946 był rokiem jubileuszowym, lecz warunki finansowe klubu nie pozwoliły na urządzenie uroczystości. W roku bieżącym po zdobyciu mistrzostwa okręgu łódzkiego oraz wspaniałej lokacie w drugiej lidze PTC przystąpi niebawem do walk o wejście do ligi państwowej.

Oto sylwetki zawodników, biorących udział w obecnych rozgrywkach finałowych.

- Bramkarz — Adamus Jerzy, lat 19, wychowanek klubu, przedwojenny junior.
- Lewy obrońca — Nowacki Gerard, lat 23, jak powyżej.
- Prawy obrońca — Wypych Albin, lat 24, jak powyżej.
- Lewy pomocnik — Wlazłowicz Jerzy, lat 24, jak powyżej.
- Srodkowy pomocnik — Miller Edward, lat 23, wychowanek klubu, gra w piłkę od czasu okupacji, reprezentant okręgu, zastępca kapitana drużyny.
- Prawy pomocnik — Duszyński Jan, lat 28 najstarszy zawodnik drużyny, doskonały technik, wychowanek klubu, gra w piłkę w barwach PTC 13 lat.
- Lewoskrzydłowy — Zuber Stanisław, lat 26, gra w piłkę 3 lata.
- Lewy łącznik — Kurowski Bernard, lat 22 wychowanek klubu, gra w piłkę od czasu okupacji.
- Srodkowy napastnik — Stasio Henryk, lat 18, wychowanek klubu, junior, gra od czasu okupacji.
- Prawy łącznik — Grabski Adolf, lat 27, doskonały strzelec, gra w piłkę od 13 lat, kapitan zespołu.
- Pravoskrzydłowy — Krzemiński Jerzy lat 19, wychowanek klubu, junior, gra od czasu okupacji.
- Pabianickiemu Towarzystwu Cyklistów życzymy dalszej owocnej działalności, a w nadchodzących spotkaniach o wejście do klasy państwowej wielu sukcesów.

Olimpiada złodziei

Pisma angielskie, rozpisujące się wiele o Wembley, poczęły się uskarżać ostatnio na liczne wypadki kradzieży, dokonywanych przez rozmaitych wyszkolonych „thiefów” i „pick pocketów” — co po polsku znaczy „kieszonkowców”, operujących w bezczelny sposób wśród tysięcznej rzeszy olimpijskich widzów. Okradziony został honorabla O. N. któremu zabrano złote okulary, tak że rzeczony O. N. — krótkowidz musiał pojechać z nieczym do domu. Lady C. of C. straciła swoje historyczne „lorgnon”. Góść z dalekiej Barody stracił turban nazywany perlami. I t. d. i t. p.

Panowie Anglii nie znają widocznie historii olimpiad, a prawdopodobnie również mało znają mitologię, bo gdyby znali — przestaliby narzekać.

Przypomnijmy więc im (i sobie) coś niecoś z tej dziedziny. Niechże panowie z „prywatnej inżynierii” nie posiadają mnie o „partyną złośliwość”. Niechże sami zajrzą do encyklopedii. Trzaska-Ewert pisze tak dosłownie: „Hermes (po łacinie Merkury) — syn Zeusa i Mai, bóg wiatru, zegarowi i handlu — OPIEKUN KUPCÓW I ŻŁODZIEI.

Otóż to — opiekun kupców i złodziei. Bóg Hermes i jego wyznawcy, czyli raczej podopieczni — również brali wydatny udział w olimpiadach greckich.

Razem z tysiącami dyskoboli, śpiewaków, tragiczków — ścigali bze wszystkich zakąt-

ków Grecji na Peloponez, by wziąć udział w narodowym święcie — również kupcy i złodzieje. Kupcy świętowali „rok doskonałych zarobków” a złodzieje świętowali również dni swego triumfu”.

W Helladzie dobry złodziej nie był karany, bo taki już był zwyczaj. Złodziej był pod opieką Hermesa. Gdy go ktoś za rękę schwytał — to co innego, można było odebrać i dać po buzi, ale gdy złodziej okazał tyle sprytu, że go nie schwytano na gorącym uczynku, wówczas na przykład skradzioną krowa przechodziła bezspornie na jego własność.

Historia starożytnych olimpiad wspomina o takich zawodach złodziejskich. Jagomość, który potrafił ukradć ogień olimpijski czyli znieść jagomość, który potrafił świsać dyskobolowi laur, który ukradł nawet zawodnika — uzyskał również sławę olimpijską.

A dzisiaj widocznie „duch olimpiady” postanowił naprawić krzywdę wyrządzaną tej szacowanej „instytucji sportowej” i prosił „pick-pocketów” na zawody. No bo jakże — sportowcy z całego świata przyjechali, kupcy są na miejscu, a nawet sami urządzają to olimpijskie przedstawienie w swym gnieździe, tylko złodziej ma nie być?

Panowie kupcy z Londynu — proponujemy nie denerwować się, a przeciwnie — ufundować jeszcze jeden laur olimpijski dla „najsprytniejszego złodzieja”

Patton (USA) wygrywa 200 m.

Finał biegu na 200 mtr. zakończył się sukcesem Amerykanina Pattona, który uzyskał czas 21,1 sek. Dalsze miejsca zajęli: 2) Evell (USA) 21,1 sek., 3) La Beach (Panama) 21,2 sek., 4) Mc Kenley (Jamajka), 5) Bourland (USA), 6) Laing

Czytajcie i rozpowszechniajcie „SPORT”